

Bossanova

**Ikke la dette
gå til spille!**

Matavfallet ditt er verdifullt

Ikke la matavfall gå til spille! Når du kildesorterer matavfall, bidrar du til å skape noe nyttig for oss alle. Matavfall blir til biogjødsel som gir næring til jorden, og biogass som er drivstoff for lokale busser og bossbiler.

Et biogassanlegg sørger for at matavfallet blir utnyttet fullt ut. Både energi og næringsstoffer blir tatt vare på i BIRs nye biogassanlegg på Voss. Der skal matavfall blandes med husdyrmøkk fra lokale gårder. Gjennom en biologisk prosess dannes næringsrik biogjødsel og biogass som oppgraderes til fossilfritt drivstoff til tyngre kjøretøy.

Fra matavfall til ny mat

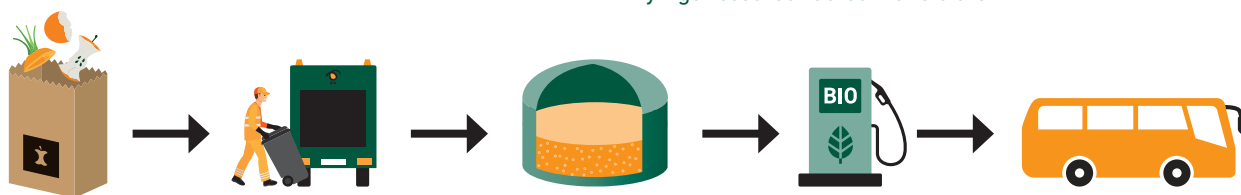
Biogjødselen inneholder mye nitrogen og fosfor, som er avgjørende for ny matproduksjon. Den gir bønder på Voss kortreist og miljøvennlig gjødsel med et lavere klimaavtrykk enn kunstgjødsel, og lar næringsstoffene gå i et lokalt bærekraftig kretsløp.

Papirposen er nøkkelen

De brune papirposene til sortering av matavfall er viktig for at gjødselen skal bli ren og trygg å bruke i matproduksjon. Papir brytes helt ned, og sikrer høy kvalitet på gjødselen uten mikroplast. Samtidig vil matavfallet tørke i en papirpose, når den brukes i en kurv med luftehull. Det gir en vinn-vinn-situasjon, siden posen da reduserer både lukt og mugg.

Selv den minste epleskrott teller

BIR ruller nå ut henteordninger for matavfall i område etter område. Når stadig flere får tilbudet og tar det i bruk, blir mer av matavfallet brukt til noe nyttig. Selv små mengder av skrell, bein og matrester blir til nyttige ressurser dersom alle bidrar.

Unngå matsvinn

- Planlegg måltider, og lag ukemeny og handleliste før du handler.
- Unngå impuls kjøp på tom mage. Kjøp bare så mye som du trenger.
- Oppbevar maten riktig og frys ned brød og matvarer før de blir gamle.
- Ha orden i kjøleskapet, og plasser de eldste matvarene fremst.
- Se, lukt og smak før du kaster mat som har passert utløpsdato.
- Se gjennom og bruk opp det du har med kreative restemiddager.

Gode tips for matavfallsorteringen:

Bruk BIR-kurven med luftehull for å få tørrere matavfall og mindre lukt.

Unngå å fylle papirposen for full. Bytt heller pose ofte.

Legg brødsalker og banan-skall i bunnen av posen, og pakk fuktig matavfall inn i brukt tørkepapir. Sil av væske fra supper og saus, eller kast det i restavfallet.

Legg avispapir i bunnen av spannet for å absorbere fukt. Det hjelper også mot at poser fryser fast om vinteren.

Plasser spannet i skyggen for å unngå lukt og fluer på varme soldager.

Vask spannet jevnlig med såpe og lunkent vann for å unngå lukt.

8 tips til en plastfri og miljøvennlig jul

Velg gaver i naturlige materialer

Gi bort leker og kjøkkenredskaper i tre og metall, samt klær i naturmaterialer.

Gi gaver som fremmer plastfri livsstil

For eksempel bivokspapir, fruktposer i stoff, tøynett og bokser til mat i løsvekt.

Unngå glanset gavepapir

Bruk gråpapir og tøyposer. Unngå papir med leire, glitter og kjemikalier.

Unngå plastfolie

Dekk til mat i kjøleskap med vokspapir, eller en passende tallerken.

Handle mat i løsvekt

Ta med egne poser og bokser, og kjøp ferske varer uten unødvendig emballasje.

Pynt med naturmaterialer

Bruk kongler, mose, granbar og kristtorn i stedet for plastpynt. Julenek er også fint.

Gi bort hjemmelagde gaver

Støp lys av stearinrester, lag hjemmelaget granola, syltetøy eller noe hjemmestrikket.

Kjøp brukt når du kan

Tør å gi brukte ting i julegave. Det er både økonomisk og miljøvennlig.

Bruk glitter med forsiktighet!

Glitter er ferdig produsert mikroplast. De ørsmå plastbitene kleber seg fast på hud og klær, og de kan også inhaleres og irritere lunger og luftveier.

Begrens derfor glitterbruken, og ta gjerne et munnbind på barna når det drysses som aller verst på julepynt og julekort. Moderne glitter blir vanligvis laget av plast dekket av glinsende fargestoffer og kjemikalier.

Ny levering av «jord og stein»

Vi har startet med mottak av «jord og stein» i to ulike containere i miljøparkene, som skiller på om avfallet er med eller uten organisk innhold.

De to containerne har ulik sorteringsinformasjon, og innholdet skal leveres til to ulike deponier. Det er ikke lenger mulig å levere organiske masser, som jord og leire, sammen med uorganiske masser, som takstein, vasker og toalettskåler.

Har du hørt at?

I januar og februar er det gratis å levere juletrær til miljøparkene og miljøbussene. Ta av plastsekk.

Nesten nitti prosent av energien i fjernvarmenettet kommer fra avfallsforbrenning i BIR sitt anlegg i Rådalen. Restavfallet utnyttes til å produsere både strøm og varme.

Biogassanlegget på Voss er snart i drift. I desember blir bakterier og mikrober tilført råtnetanken, og deretter blir matavfall matet inn.

Kunder melder inn at de får fremmed og feilsortert boss i spannet når det står på tømmedet. Det er ikke greit å bruke andre sine boss spann! Ta heller kontakt med BIR om du trenger større spann.

Ombruksmarkedene og brukthallene i miljøparkene er fulle av flott julepynt og julegaver. Sjekk åpningstider på bir.no og ta en tur innom.

Om du tar bort matrestene fra aluminiumsfolie som har vært brukt til matlaging, kan den leveres som glass- og metallemballasje. Det er greit om folien er litt svidd.

Vi trenger like mye energi for å lage én helt ny brusboks fra grunnen av, som vi trenger for å lage 20 bokser av resirkulert aluminium.

Årets siste vinner i Returkartong-lotteriet bor i Arna. Han vant 10.000 kroner ved å skrive navn og nummer på en melkekartong.

BIR
Postboks 6004
5892 Bergen

bir.no
facebook.com/BIRrenovasjon
Instagram: @BIRrenovasjon
Last ned BIRs tømmeapp: «BIR»

KUNDESENTER
Tlf: 55 27 77 00
Hverdager: 09.00–11.00
12.00–15.00

**OFFENTLIG INFORMASJON
TIL HUSHOLDNINGSKUNDER**

BIRs app og bir.no gir oversikt over dine tømmedager. Appen gir deg også mobilvarsel dagen før. Endret tømmedag varsles med SMS.

Bruk adressesøket på bir.no for å se eller skrive ut tømme kalenderen din.

Renovatørens ønskeliste

- ☀ Setter du spannet med håndtaket ut mot veien, får vi lettere tak i det.
- ☀ Er veien måkt og strødd, kommer vi lettere frem og får tømt bosset.
- ☀ Om bosset fryser fast, prøv aviser eller spon i bunnen av spannet.
- ☀ Aske fuktes og pakkes i to poser med dobbel knute før du kaster det.
- ☀ Om vinterføret hindrer bossbilen, sett spannet ut til nærmeste kjørbare vei.
- ☀ Ikke legg steiner oppå spann, prøv heller å sette dem i le for vinden.
- ☀ Ikke knyt sekker fast i spann. Det tar tid å løsne sekkene.
- ☀ Om snø er fjernet foran boss spann og fra lokk, blir vi glade!
- ☀ Unngå å sette spann bak brøytekanter. De er tunge å løfte.

ÅPNINGSTIDER I MILJØPARKENE

ASKØY, RAVNANGER, RINDADALSVN. 90

Man og tor 09.00–20.00
Tir, ons og fre 09.00–17.00
Lør 09.00–16.00

BERGEN, YTREBYGDA, ESPEHAUGEN 17

Man–fre 09.00–20.00
Lør 09.00–16.00

BERGEN, ÅSANE, SALHUSVEGEN 49

Man–fre 09.00–20.00
Lør 09.00–16.00

BJØRNAFJORDEN, FUSA, HEIANE

Tir og tor 12.00–19.00
Lør 09.00–16.00

BJØRNAFJORDEN, OS, INDUSTRIVN. 69

Man og tor 09.00–20.00
Tir, ons og fre 09.00–17.00
Lør 09.00–16.00

KVAM, GAMLE DALAVEGEN 110

Man, ons og fre 12.00–19.00
Lør 09.00–16.00

OSTERØY, HODLEBRAUTVEGEN 6

Man, ons og tor 12.00–19.00
Lør 09.00–16.00

SAMNANGER, RAUNEKLEIVVEGEN 88

Tir, tor og fre 12.00–19.00
Lør 09.00–16.00

VAKSDAL, DALEKVAM, NORDALEN

Man og tor 12.00–19.00
Lør 09.00–16.00

OMBRUK I MILJØPARKENE

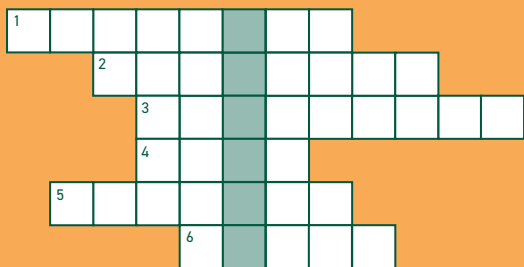
Askøy, Espehaugen, Kvam og Salhus har egne åpningstider for ombruks-tilbudet. Les mer på bir.no.

Miljøparkene er stengt julaften og nyttårsaften, samt på offentlige fridager.

**BIR
KRYSS**

**3 vinnere får
2 kinobilletter**

Finn svarene i Bossanova, og skriv dem i rutene. Send kodeord BIR og løsningsord til 2077, eksempel "BIR plast". Meldingen har vanlig takst. Svarfrist 7. januar.

LØSNINGSORD:

Hva slags gaver er de mest bærekraftige å kjøpe?

Løsningsord i forrige kryssord var "kaviartube".

1. Noe vi skal «putte» inn i råtnetankene på biogassanlegget.
2. Nevn et viktig næringsstoff som biogjødsel er rikt på.
3. Et metall som krever veldig lite energi å resirkulere sammenlignet med å lage nytt.
4. Dette ønsker renovatørene at du fukter før du legger det i to godt knytte poser.
5. Ørsmå plastbiter som bl.a. brukes i sminke, gavepapir og juledekorasjoner.
6. Glanset gavepapir er belagt med et tynt lag av dette stoffet.